N°. 204. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 24 *Augustus.*

XXIV Augustus.

Reeds is de vier-en-twintigste dag der Oogstmaand weer dáár; een dag, die aan aller harten voorzeker dierbaar wezen zal en aan welken nog het nageslacht dankbaar zal gedenken, even als het levende geslacht dien verheugd viert. 's Konings jaardag is waarlijk een feestdag voor alle Nederlanders, die het oprecht met hun Vaderland meenen; want aan 's Konings dierbaar leven zijn de onvergetelijkste en dierbaarste herinneringen verknocht. Op dien dag möge voor nu zes jaren, de tweedragt de banier des opstands en des verraads, hebben geplant; de zegen des Allerhoogsten is niet geweken van Nederland, waar het blijmoedig den Regeerder der wereld mogt dankzeggen, dat de wederkeering van dien dag ook telkens het dierbaar leven van deszelfs Koning had verlengd. Die Koning, beproefd in leed, die de slagen van den onspoed wist te verduren, en die, getrouw aan zijne hooge roeping, de eer en de welvaart des Vaderlands steeds wist te handhaven en te bevorderen, mogt in de liefde des Volks zijne meeste genoegdoening, en in de zalige bewustheid, van zijnen pligt, meer dan eigen gevoelens voor oogen gehad te hebben, de strengheid, bevestiging des harten smaken. Het behoud van des Konings leven, gedurende de moeijelijke jaren die Nederland doorgeworsteld heeft, mag met reden als een der gepaste zegeningen van den Alhoeder aangezien worden, en men mag het nederig af bidden, dat dat dierbaar leven nog moge verlengd worden voor vele jaren, tot bevestiging van 's volks ware vrijheden, en voor de getrouwe behartiging van 's lands welzijn, gelijk het betamelijk is, om Gode den dank des harten toe te brengen, voor de besparing tot hiertoe van dat dierbaar leven. De Belgische opstand heeft veel nadeel toegebragt aan ons land; maar eene standige regering kan dit nadeel veel doen verminderen, en zelfs geheeltelijk wegnemen, door een voorzigtig en vrijgevig beheer; 't welk, voorziende in werkelijke behoeften, de natie niet tot zware offeren harer ondanks tot vroegere met het tegenwoordig licht der beschaving strijdige denkwijze; 't welk, spaarzaam omgaande met 's lands middelen, de staatshuishouding naar die middelen regelt, en niet dwaselijk de middelen ter bestrijding eener kostbare huishouding van staat opvoert, ten koste der belastingschuldigen. — En mag men niet verwachten, dat de verlenging van 's Konings leven, en het genot eener voortdurende gezondheid weldadig werken zal op de verwezenlijking van dergelijke verwachtingen? Indien de vier-en-twintigste Augustus 1830 de vooruitzigten op de eindelijke invoering eener nationale wetgeving en op de verbetering van het regtswezen deed te voor gaan, te gelijk met de hoop op wenschelijke verbeteringen in zoo vele verscheidene takken van bestuur, laat ons hopen, dat, nu de staatkundige toestand des lands eenige verbetering schijnt te mogen verwachten, de Natie zich dra zal mogen verheugen, in de hernieuwde werkzaamheid der regering, om, voor al wat de natie zich geroost heeft in de laatste jaren, dezelve eindelijk te bekomen, door de verbetering harer instellingen, door de bevestiging harer vrijheden en regten, door de herziening harer speciale wetgeving op verschillende onderwerpen. Daarom, zoowel als omdat wij onzen geëerbiedigden Koning innig liefhebben en hoogachten, daarom bidden wij in onze tempelen voor de verlenging van zijn leven, en verwachten eerbiedig en met vertrouwen, dat de Voorzienigheid hem sparen moge, tot dat hij zijne verhevene taak zal hebben afgewerkt, in de vrijgevige bevestiging der Nederlandsche natie in alle hare inzettingen en regten.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Heden (22 *Augustus*) waren de fonds en te Antwerpen genoteerd: Neg. 10½; C. Metall. 103½; Sp. Ardoin 30⅝; Passif 9⅞; Differed 7⅛; Nap. rent. 95; B. Tavolière 63; Sicile 93; Rome I. 102; Id. II. Anw. 99½; Brag. 87. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam 5 pCt. k. a.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten Augustus.

De Nederlandsche zaakgelastigde, de heer *Fabricius*, en de Pruisische gezant, de heer *Werther*, hebben heden morgen eene conferentie gehad met den heer *Thiers*, zoo men zegt ten deszelfs aanzoeke, in den jongsten tijd zoo geheel op de Spaansche aangelegenheid gevestigd, weder eenigzins te bepalen tot het *memorandum*, dat men zegt onlangs betrekkelijk de hollandsch-belgische aangelegenheid opgemaakt en door de jongste gebeurtenissen eenigzins op den achtergrond geraakt te zijn. De heer *Thiers* had aangemerkt, of zou zich verschoond hebben met te zeggen, dat het aanroeren der belgische kwestie, op den oogenblik dat Spanje en het gansche van Europa door constitutien en régeringloosheid in volkomen staat van beroering waren, uitenst ongelegen kwam; dat men thans aan de afdoening eener zaak niet denken kon, die in de gegevene omstandigheden in alles deele gunstig voor koning *Willem* moest uitvallen. De heer *Thiers* had zoorts niet willen hooren van het ontwerp van leening, voor de likwidatie der door België te erkennen schuld, onder den waarborg van Frankrijk, Pruissen en Engeland; de heeren *Werther* en *Fabricius* zouden eindelijk verlangd hebben, dat de kwestie ernstig aan de kamers werd onderworpen, waarop de heer *Thiers* geantwoord had, dat hij eerder zijne demissie wilde nemen, dan dit te doen. — De bron waaruit dit berigt voortvloeit levert intusschen geen waarborg genoeg op, om voor de echtheid van het vermelde geheel in te staan.

— Sedert de hertog *van Orleans*, zijn' neef den koning van Napels op diens togten door en in den omtrek der hoofdstad niet meer vergezelt, wil men weten dat de beide neven verschil van gevoelen gehad hebben en in twist geraakt zijn, en wel ter zake sommiger instellingen van Duitschland. De hertog *van Orleans* is althans zoover hersteld, dat hij morgen eene jagtpartij heeft aangelegd.

— Uit Valence schrijft men van den 16den Augustus, dat in den nacht van den 12 op den 13den een aantal jonge lieden de straten doorliepen onder het roepen: *weg met Lodewijk Philips! leve de republiek! leve Alibaud!* De policie en gewapende magt zijn op de been gekomen en eerst na eenen vrij krachtigen tegenstand zijn een aantal dier ijl-

— Het gerucht heeft in de hoofdstad gedoopt, dat het vroeger legioen uit Spanje zou worden terug ontboden; zulks schijnt echter ongegrond; thans heet het, dat eene fransche divisie onder den maarschalk *Clausel* in Spanje zoude trekken, het is intusschen blijkbaar dat er in den raad nog niets kan besloten zijn.

— Het *Journal de Paris* deelt heden de volgende bijzonderheden mede over de gebeurtenissen te Saint-Ildefonse, in den nacht van den 12den op den 13den voorgevallen:

» Ten acht uren des avonds van den 12den kwam het regiment provinciale militie in dezelfs kaserne in opstand, onder den kreet: *leve de constitutie! leve Isabella II!* en rigtte zich gewapend onder het zingen van het lied van *Riego* naar het paleis. De soldaten van het 4de garde-regiment van linie sloten zich bij hen aan. Alle officieren, geen uitgezonderd, namen geen deel aan den opstand, evenmin als de garde kavallerie.

» Bij het naderen der opperigen had men de deuren van het paleis gesloten, de generaal-kommandant, graaf *van San Roman*, en de gebouw gebleven officieren stelden vruchteloze pogingen in 't werk, om de soldaten te bedaren; hunne stem werd niet gehoord. Eenige kreten *de dood aan San Roman* paarden zich bij het moordgeschrei dat tegen *Quesada* opging.

» Op het eerst berigt dezer gebeurtenissen begaven zich, aangezien de heer *Rayneval* door eene vrij ernstige ongesteldheid aan zijn huis gehouden werd — de heer *Bois-le-Comte*, zeer weinige dagen te Saint Ildefonse aangekomen, en de heer *Villiers* in allerijl naar het paleis; het was hun onmogelijk binnen te komen. De dronken soldaten die den toegang versperden weigerden hun den doortogt. Zij vroegen naar den kommandant, naar de officieren; men antwoordde hun dat er geen waren en dat de onder-officieren de zaak bestierden. Zij moesten weg gaan toen zij zelfs bedreigende woorden rondom hen hoorden opgaan.

» Het geschreeuw en de verwenschingen duurden intusschen voort. Reeds had men eene kleine deur opengeloopen, die echter gelukkig niet naar binnen bidde. Men begon de hoofddeur te doen wankelen, geweerschoten werden er gehoord; men sprak van geschut te laten aanrukken en al wie in het paleis waren te vermoorden, zoo wanneer de koningin de constitutie niet aannam.

» De regentes, die eene bewonderenswaardige vastheid te midden der algemeene schrikbeelden toonde, gaf bevel dat men twaalf der opperige soldaten tot haar zou toelaten. Zij vroeg hun wat zij wilden; hun antwoord was, de constitutie van 1812, en de vrijheid van eenige discussie werd daarop gevoerd; de koningin trachtte hen te doen gevoelen, dat zij zelfs geen begrip hadden van hetgeen zij verlangden, dat zij voorwerp van hunnen misnoegen waren, dat zij zelfs niet wisten dat zij de constitutie niet kenden, maar dat voor hun gemak dezelve voortreffelijk was; dat dezelve hun toestand zou verbeteren, den prijs van het zout verminderen, enz. enz.; bij welke verklaringen, op eenen

vrij aanmatigenden toon gedaan, nu en dan betuigingen kwamen van verknochtheid aan de beide koningsinnen.

» Een officier, met der daad of voorbedacht, zich omtrent den inhoud der constitutie van 1812 vergissende, bragt hun onder de oogen, dat die constitutie don *Carlos*, met uitsluiting zijner nicht, tot den troon riep. *Wat don Carlos betreft*, antwoordden zij, *wij willen hem niet; dit is een dwingeland; maar wat aangaat de beide koninginnen, of de constitutie haar afwijst, doet niets ter zake; de natie verlangt haar en zal haar weten te ondersteunen!*

» Eindelijk, ten twee ure na middernacht, gaf de koningin, na vijf uren wederstand, aan de dringende vertoogen toe van al degenen die haar omringden; niets kon haar nogtans bewegen om den eed te doen aan de constitutie van 1812; zij zwoer iets dergelijks nimmer te zullen doen dan in tegenwoordigheid der vergaderde cortes. Al wat men van haar verkrijgen kon, was, dat zij hare handteekening onder het volgende zette: *De koningin autoriseert den generaal* San Roman *de soldaten den eed aan de constitutie van 1812 te laten zweeren tot op de bijeenkomst der cortes.*

» De soldaten keerden terstond naar hunne kasernen terug. Ten vijf uren was de rust hersteld. Ten tien uren, op het oogenblik des vertreks van den courrier die deze tijdingen aanbragt, was er niets naders voorgevallen. Het paleis was vrij, de autoriteiten bleven hunne functien vervullen, en de minister van justitie, de eenige die zich te St. Ildefonse bevond, gaf de bevelen."

De bijzondere, alhoewel ook ministeriele correspondentie uit Madrid stemt niet geheel overeen met dit verslag van het *Journal de Paris*, in welk overigens in een' eenigzins ironischen toon gesteld is. Volgens de correspondentie had de koningin wel deugdelijk den eed aan de constitutie afgelegd en werd zelfs persoonlijk door de troepen bewaakt; voorts zou de heer *Rayneval* zich bij dezelve bevonden hebben, terwijl volgens het ministerieel blad de heer *Bois-le-Comte* hem vervangen had. Wat nu de hoofdstad Madrid aangaat, dezelve schijnt op den 13den nog in bedwang te zijn gehouden, doch het gebeurde te Saint Ildefonse had het bewind te geduchter moeten treffen, daar het volgens meergemelde correspondentie, den generaal *Quesada* gelukt was, den 9 en 10den nog 2,700 geweren van de nationale garde op te halen en door de militaire magt overal de striktste orde te handhaven. Het kon echter niet missen, of die gewigtige daadzaak moest te Madrid opgeklaard vinden; de ministers waren er op voorbereid en van den morgen af in permanentie. Alles kwam echter op de getrouwheid van het garnizoen, waarop men scheen te rekenen; hetzelve stond geheel in de wapenen en de artilleristen bij hunne stucken, opgesteld op alle punten waar men wederstand kon verwachten. De heer *Isturitz* scheen bevallen tot het uiterste toe te houden. Desniettemin kan men het er voor houden, nu de koningin toegegeven heeft en geheel Spanje met een groot deel van het leger zich voor de constitutie verklaart, dat ook de hoofdstad weldra volgen zal. Het schijnt hier dat de ministers den 13den in gemeenschap waren met de koningin.

De voorloopige junta, die den 16den moest vergaderen, zou uithoofde van het weinig getal leden en den staat van beleg niet kunnen bijeen komen. Een gewigtig punt is, of de in opstand gekomen gewesten de jongste verkiezingen van de cortes, geroepen om de constitutie te wijsigen, voor geldig zullen houden; zoo niet, dan verliest het koninklijk gezag dezerzijds eenigen steun en is aan de verwarring geen einde te zien.

Volgens opgemelden correspondent was de gemeenschap met Frankrijk sedert drie dagen in Aragon gestremd geweest.

Ter beurze werd verzekerd, dat op den 16den de constitutie te Madrid nog niet was aangenomen, en het ministerie nog bestond.

— Ter beurze van heden (20 dezer) waren genoteerd: 5 pCt. 108,60; 3 pCt. 80; Nap. rent. 100,05; Sp. Ardoin 30⅞; Differd. 10⅞; Pass. 9⅛; Rom. II 103¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten Augustus.

Wij ontvangen heden uit 's Gravenhage de hengelijke tijding, dat H. K. H. Prinses *Frederik der Nederlanden* gisteren avond voorspoedig bevallen is van een' zoon. — H. M. de Koningin was eergisteren avond van het Loo in de residentie teruggekeerd.

— Zijne Majesteit heeft, als een blijk van Hoogstdeszelfs goedkeuring, doen uitreiken aan den heer *D. Hoffman*, te Breslau, eene gouden medaille, ter waarde van vijf-en-twintig dukaten, wegens twee door hem uitgegeven en Hoogstdenzelven aangeboden belangrijke werken, betreffende de oude Nederduitsche letterkunde.

— Z. Exc. de minister voor de kolonien, de luitenant-generaal *van den Bosch*, werd gisteren van Londen, werwaarts Z. Exc. zich, met eene zending belast, begeven had, te 's Hage terug verwacht.

— Blijkens eene aankondiging van Z. Exc. den minister van marine, van den 19den dezer, is ter kennisse van de belanghebbenden gebragt, dat de verlichting op de contre-escarpe van de vesting Willemstad, ten gevolge der vernieuwing van het lantaarn-gestel, met 1 September aanstaande zal ophouden te branden, en dat van het tijdstip, waarop dezelve weder zullen ontsteken worden, nadere aankondiging zal worden gedaan.

Bij een besluit in den belgischen *Moniteur* van den 19den, is nu eindelijk de generaal *Evain* als oorlogs-minister ontslagen, en de onlangs tot brigade-generaal verheven kolonel *Willmar* in zijne plaats benoemd. Eerstgemelde is bij een besluit, van dezelfde dagteekening tot minister van staat benoemd, en zulks gelijk in het besluit gezegd wordt, voor de diensten in de uitoefening zijner bedrekking als minister van oorlog bewezen. Te Brussel liep het gerucht, dat er eene kanselarij der *Leopolds*-orde zou worden daargesteld en de generaal *Evain* groot-kanselier zoude worden.

— De benoemingen van burgemeesteren in België zijn werkelijk gisteren door den *Moniteur* publiek gemaakt. Dezelve zijn op weinige uitzonderingen na, meestal overeenkomstig de keus der kiezers; te Brussel is de heer *Rouppe* burgemeester gebleven, even als te Luik de heer *Jamme*, zijnde daar al de kandidaten in eenen liberalen zin uitgevallen. Te Gent daarentegen is de heer *van Crombrugghe* niet ingekozen, maar een ander, de heer *Verhaege de Naver*, een industrieel of fabrikant, tot burgemeester benoemd. De burgemeesters van Doornik, Namen, Leuven, Termonde en andere plaatsen zijn aangebleven. Te Mons is een andere burgemeester benoemd, omdat de tegenwoordige, die ook de meeste stemmen had, niet langer in betrekking wilde blijven. Voor Doornik had de liberale partij, door de heeren *Dubus* en *Dumortier* voorgesteld, den heer *Dumont Dumortier* tot burgemeester verlangd, doch de tegenwoordige burgemeester *de Hulst* is, gelijk gezegd is, aangebleven. Ook voor alle plaatsen in het Luxemburgsche zijn burgemeesteren benoemd. Die voor de provincie Antwerpen zijn nog niet bekend. Te Brussel heeft men, na het bekend worden van de benoeming des heeren *Rouppe*, denzelven des avonds eene serenade gegeven.

— De pruisische minister van buitenlandsche zaken, de heer *Ancillon*, die onlangs met eene dame van belgische afkomst is gehuwd, bevindt zich thans te Brussel en zal weldra van daar naar Parijs.

Te Parijs is men thans bezig, om de obelisk van Luxor van den oever der Seine naar het midden van het plein *de la Concorde* te vervoeren, alwaar dit gedenkteeken der grijze oudheid op een daarvoor gereed gemaakt, kolossaal voetstuk van graniet zal worden geplaatst. Op dezelfde plaats alzoo, alwaar vóór 1789 het standbeeld te paard van *Lodewijk XV* stond; alwaar in 1793 het schavot was opgeslagen, op hetwelk aan den deugdzamen *Lodewijk XVI* het verfoeijelijk doodvonnis werd uitgevoerd; alwaar na 1810 de grondvesten van een gedenkteeken voor den schandelijk vermoorden hertog *van Berry* werden gelegd; en alwaar men kort na de omwenteling van 1830 een ander gedenkteeken ter eere van het gewijzigde Fransche charter meende te stichten, — zal thans eene zuil worden opgerigt, die oudtijds vóór de geboorte van Christus, den ingang van den tempel van Luxor plagt te versieren, en met overgroote kosten van uit het hart van Egypte naar de Fransche hoofdstad is vervoerd!

— De regering van het departement Corsica heeft sedert kort eene inschrijving geopend, om te Ajaccio, de geboorteplaats van *Napoleon*, eene kolom van graniet, in den smaak van die op het plein Vendôme te Parijs, voor dezen veroveraar op te rigten. Koning *Lodewijk Philips*, zijn zoon, de hertog *van Orleans*, en de meeste gewezen veldoversten van *Napoleon* staan aan het hoofd der inschrijvings-lijst. De gewestelijke raad van Corsica heeft voor dit gedenkteeken 30,000 franken bijgedragen; het departement der Seine heeft uit de gewestelijke kas daarvoor 5000 franken aangewezen, en men vleit zich, dat het gegeven voorbeeld ook in de andere Fransche departementen navolging zal vinden.

— Het volgende is eene opgave van de sterkte der Fransche oorlogs-marine in dit jaar:

Linieschepen van den eersten rang 8, waaronder 2 afgekeurde; van den tweeden rang 3, waarbij de op 28 julij jl. te water gelaten *Hercules*; van den derden rang 9; van den vierden rang 10, totaal 28; van deze 28 linieschepen zijn 9 uitgerust, 2 in commissie, 6 in goeden staat, 2 gehoel afgekeurd; de overigen moeten slechts nagezien en gerepareerd worden. Fregatten van den eersten rang: 14, waaronder een afgekeurd; van den tweeden rang 8, van den derden rang 14, waaronder een afgekeurd; van den vierden rang 10, totaal 32. Korvetten van 32 stukken 9, van 28 stukken 5, van 24 stukken 6, van 20 stukken 1. Korvetten-Avisos van 18 stukken 8. Brikken van 20 stukken 21, van 18 tot 16 stukken 8. Brikken-Avisos van 10 stukken 26, van 8 stukken 4. Galjoten van 10 stukken 1. Bombardeerschepen van 10 stukken, waaronder 2 met mortieren 8. Kotters, loggers enz. van 6 a 8 stukken 16. Flotilje-vaartuigen en andere van 4 stukken en minder 36. Transportschepen, vrachtkorvetten, enz. van 800 ton 18. Gabarren van 450 a 550 ton 9, van 300 a 400 ton 14; van 200 a 250 ton 7; van minderen inhoud 4. Stoomschepen van 150 tot 160 paardenkracht 17; van 120 tot 150 paardenkracht 2; van 80 tot 100 paardenkracht 2; van 40 tot 60 paardenkracht 2, totaal der oorlogschepen van alle grootte 297. In aanbouw bevinden zich 28 linieschepen, 33 fregatten, 1 korvet, 1 korvet-aviso, 2 gabarren, 9 stoomvaartuigen; totaal in aanbouw 74 oorlogvaartuigen.

— Volgens een door den heer *Delessert* aan het algemeen bestuur der spaarbanken te Parijs gedaan verslag, is bij dezelve gedurende het jaar 1835 ingelegd eene som van 23,385,494 fr., zijnde 6,300,000 fr. meer dan in het jaar te vooren. In het jaar 1832 bedroeg de inleg 2,646,121 fr., in 1833 reeds 6,783,340 en in 1834 zelfs 17,239,212 fr. De inleg gedurende de eerste zes

maanden van 1836 beliep alreeds 15 millioen. Op het einde des jaars 1835 waren 65,359 personen bij de spaarbank deelgenoot. Het totaal der vorderingen bedroeg 38,065,129 fr. Sedert hare oprigting in het jaar 1818 had de spaarbank 104,005,619 fr. aan inleggelden ontvangen. Sinds dat jaar zijn achtereenvolgend 204 spaarbanken door het gansche rijk opgerigt; te weten 48 in 1834, 85 in 1835 en in dit jaar reeds 45. Van de 86 departementen zijn er nog slechts vijf die geen spaarbank bezitten. Men heeft reeds maatregelen getroffen om deze weldadige instelling ook in de kolonien en te Algiers op te rigten. Hoe aanzienlijk deze sommen ook wezen mogen, zijn dezelve echter in Engeland nog grooter; maardien op het einde des vorigen jaars in dat rijk door 536,691 personen eene som van 16,421,000 pond sterl. in de spaarbanken was gelegd.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten Augustus.

Alhier zijn aangekomen Z. K. H. Prins *Willem* van Pruissen, Z. D. Vorst van *Reuss-Greitz XIX* en Z. K. H. de regerende Hertog *van Lucca*.

— H. M. de Koningin van Beijeren en Koning *Otto* van Griekenland, zijn den 10den dezer van Marienbad in de badplaats Kaiserbrunnenbad aangekomen. Ook de Grootheertog van Oldenburg bevond zich reeds alhier, verwacht er, naar het zeggen, de Grootheertogen van Saksen-Weimar, alsmede Vorst *Metternich* verwacht.

— Z. M. de Keizer van Oostenrijk heeft den hofraad ridder *J. von Hammer* tot den vrijheerlijken stand verheven en hem de heerlijkheid Hainfeld, in Stiermark, ten erfgoed geschonken.

Het keizerlijke hof zal den 16den de reis naar Bohemen aanvaarden. De reis zal gaan over Poisdorf, Brunn, Königgratz, Gitschin en Brandeis; de 5de September is voor den intogt in Praag bestemd.

— In de Nurenberger Courant leest men het volgende: Van hetzelfde te voren geheel Duitschland, doch in 't bijzonder voor Beijeren de wijziging in zeker gedeelte van het Oostenrijksch tolstelsel, naar welken de meeste artikelen en producten, die tot heden in Oostenrijk volgens verdragen vrijen, tegen betaling van regten, ingevoerd kunnen worden, ook thans niet zeer hoogen taks, ingevoerd kunnen worden. Ook de transito-regten zijn verminderd, en in de wijze van behandeling is minder omslagtigheid gekomen. Ieder met de zaken bekend, weet zeer goed, dat Oostenrijk zich niet aan het Duitsche tolstelsel kan aansluiten, zonder algeheele omkeering van dezelfs tol- en handelstelsel; maar bij het nu openbaar gemaakt besluit heeft men toch bijzonder ook het oog gehad op het Beijersch-landsch verkeer in Duitschland, en op den toekomstigen, zich reeds ontwikkelenden Doorvoerhandel; en dit moet met erkentelijkheid worden opgemerkt. Wij kunnen hetzelfde met betrekking tot den Doorvoerhandel, er op gelooven, dat Oostenrijk dezelven tegen alle overvleugeling der buitenlandsche handel en hem bijzonderlijk door zoodanige gemakkelijkmaking zal verzekerd hebben. Deze bescherming, die dagelijks blijkbaarder wordt, zal voor den beijerschen handelstand van groot nut wezen.

— Volgens berigten uit Zurich van den 15den dezer, had men daar uit Bern het bezigt ontvangen, dat er in Genève onlusten uitgebroken waren en feitelijkheden gepleegd, tegen de aldaar wonende Franschen. Meer wist men er nog niet van; doch zooveel was intusschen zeker, dat de op den landdag te Bern zich bevindende gezant van Genève, door middel van een courier, naar zijne stad was ontboden was, waaruit bleek, dat de regering van Genève de zaak voor gewigtig genoeg hield, 't zij om derzelver binnen- of buitenlandsch belang. — In dezelfde berigt wordt gemeld, dat de oproepingen tot volksvergaderingen in Zwitserland hoe langer hoe talrijker worden. Te Lucern werden door zekere *Leu* en andere regtsgeleerden, eene bijeenkomst uitgeschreven in de nabijheid van Zofingen, tegen zondag den 21 dezer; deze bijeenkomst zou eene navolging zijn van die te Flawijl op den 6den dezer. Te Zurich waren den vorigen zondag een 60tal notabelen, meest van het platte land en van Winterthur bijeengekomen, en was door dezelven almede besloten tot het houden eener volksvergadering in de nabijheid van Zurich, insgelijks op den 21sten. Deze laatste bijeenkomst zou echter in minder vijandige gezindheid tegen den landdag gestemd zijn dan de bovenbedoelde van Lucern; alzoo in de voorloopige bijeenkomst was het den gematigdsten onder de aanwezenden gelukt, te doen doorgaan, dat men zich van voorstellen zou onthouden in den zin van die te Flawijl gedaan.

— Uit Baijreuth schrijft men van den 17den, dat in den nacht te voren een geweldige brand was ontstaan in het in den omtrek gelegene Kirchenlamitz, waardoor 121, of volgens anders berigten 169 huizen, met de school en pastorij, een prooi der vlammen waren geworden. De schade werd voorloopig op 160,000 fl. begroot. In den nacht daarop volgende had men te Baijreuth in de verte, weder een brand bespeurd, doch de plaats was nog onbekend.

Ook in de stad Bielitz, in Oostenrijksch Silezië, zijn den 5den dezer meer dan honderd huizen door brand vernield.

ENGELAND.

LONDEN, den 21sten Augustus.

Gisteren heeft de Koning de zitting van het Parlement met de volgende aanspraak gesloten:

» *Mylords en Heeren*,

» De staat der publieke bezigheden schenkt mij eindelijk de gelegenheid u van eene langere tegenwoordigheid in het Parlement te ontslaan, en bij het sluiten uwer werkzaamheden moet ik wederom den ijver erkennen, door u daaraan besteed, en de aandacht, welke gij gewijd hebt aan de gewigtige onderwerpen, door mij bij het openen der zitting aan uwe overwegingen voorgelegd.

» De verzekering der vriendschappelijke gezindheden, welke ik van alle vreemde Mogendheden ontvang, stellen mij in staat u geluk te wenschen met het vooruitzigt, dat de vrede ongestoord zal blijven voortduren.

» Diep betreur ik het, dat de inwendige toestand van Spanje dat land tot de eenige uitzondering maakt op de algemeene rust, die in het overige van Europa heerscht; en het is mij leed dat de hoop, welke men omtrent het eindigen van den burger-oorlog gekoesterd had, tot hiertoe niet is verwezenlijkt. Ter vervulling der verpligtingen, bij het vierverbond aangegaan, heb ik aan de Koningin van Spanje de medewerking van een gedeelte mijner zeemagt verleend en ik blijf met onafgebroken belangstelling het oog vestigen op de herstelling van dien inwendigen vrede in Spanje, welke een der hoofdoogmerken was van dat viervoudig verdrag en zoo noodzakelijk is voor de belangen van geheel Europa.

» Ik acht mij gelukkig u te kunnen mededeelen, dat mijne pogingen om het misverstand te doen ophouden, dat tusschen Frankrijk en de Vereenigde Staten gerezen was, met volkomen goeden uitslag zijn bekroond geworden. De goede diensten, tot dat einde door mij aan beide Gouvernementen aangeboden, zijn van wederzijde in den opregtsten en meest verzoenenden zin opgenomen, en hunne vriendschapsbetrekkingen zijn op eene voor beide even voldoende als vereerende wijze hersteld geworden.

» Ik vertrouw dat deze omstandigheid strekken zal om de handen nog naauwer toe te halen, welke dit Land met twee groote en beroemde Natien verbinden, die daarmede in zoo vele gewigtige betrekkingen staan.

» Ik heb met belangstelling uwe beraadslagingen waargenomen over de rapporten der commissie, benoemd tot het onderzoek van den staat der bisdommen in Engeland en Wales, en gaarne heb ik mijne toestemming gegeven aan de mij voorgelegde maatregelen, tot hare in werking brengen van eenige der belangrijkste door hun aanbevolen inrigtingen.

» Het is met een meer dan gewoon genoegen dat ik vernomen heb, dat gij met grooten arbeid bepalingen tot rijpheid hebt gebragt op het moeijelijk punt der tienden in Engeland en Wales, welke, zoo als ik vertrouw, in de uitkomst zullen blijken billijk te zijn voor alle belanghebbenden en algemeen weldadig in hare gevolgen.

» Het maken van acten omtrent de burgerlijke registratie en de huwelijken in Engeland heeft mij veel genoegen geschonken. De bepalingen daarvan zijn gegrond op die ruime beginselen van godsdienstige vrijheid, welke ik, behoudens een verschuldigden eerbied voor de welvaart der Gevestigde Kerk in dit Land, altijd verlangd heb te handhaven en te bevorderen, en zij zullen alzoo leiden tot eene grootere zekerheid voor de bezittingen.

» Het heeft mij tot het levendigst genoegen gestrekt de rust op te merken, die laatstelijk in Ierland geheerscht heeft, en het afkeuren van misdaden, dat aldaar heeft plaats gegrepen. Ik vertrouw dat volharding in een regtvaardig en onpartijdig regeringsstelsel die goede gezindheid zal aanmoedigen en dat Land in staat zal stellen om zijne groote natuurlijke hulpbronnen te ontwikkelen.

» *Heeren van het Hûis der Gemeenten*,

» Ik dank u voor de mildheid, waarmede gij niet alleen den gewonen onderstand voor de dienst van het jaar, maar ook de meerdere sommen, voor het vergrooten mijner zeemagt benoodigd, hebt gestemd.

» Het doet mij ook genoegen te bemerken, dat gij voorzien hebt in het volle bedrag der schadeloosstelling voor de slaven in mijne kolonien, en dat de verpligtingen, ten dien opzigte door de Wetgevende Magt aangegaan, dus naauwkeurig zijn vervuld.

» De toegenomen opbrengst van 's Rijks inkomsten hebben u in staat gesteld die lasten te dragen en ten gelijker tijd belastingen af te schaffen of te verminderen, waarvan eenige drukkend waren voor mijn volk en andere ongelijk werkten op verschillende gedeelten mijner buitenlandsche bezittingen.

» De tegenwoordige staat van de fabrijken en den handel levert stof tot gelukwensching op, bijaldien de heerschende werkzaamheid bestuurd worde met dat overleg en die voorzigtigheid, die de ondervinding leert dat noodig zijn tot eene bestendige welvaart.

» *Mylords en Heeren*,

» Het gevorderd tijdstip van het jaar, en de lengte van tijd, dien gij u met 's Lands zaken hebt bezig gehouden, moeten u doen verlangen naar uwe graafschappen terug te keeren. Gij zult dan die pligten weder opvatten, welke in belangrijkheid alleen voor uwe wetgevende werkzaamheden

onderdoen, en uw invloed en voorbeeld zullen grootelijks medewerken tot het handhaven der rust, het aanmoedigen der volksvlijt en het bevestigen van die zedelijke en godsdienstige gebruiken en beginselen, die van een zoo wezenlijk nut zijn voor den bloei van elke maatschappij."

— De New-yorksche brieven tot den 23sten julij brengen belangrijke bijzonderheden omtrent den staat der zaken in Texas mede. De president *Burnet* had den 20sten julij eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij alle weerbare manschappen tusschen zestien en vijftig jaren tot de krijgsdienst worden opgeroepen. Het hoofdkwartier der Mexicanen was te Labordie, westwaarts de krijgsgevangen generaal *Santa Anna* gebonden was overgebragt, en men zag dagelijks eenen aanval door het mexicaansch leger te gemoet, dat op tien of twaalf duizend man begroot werd, waarom de noordamerikaansche generaal *Dunlap* dringend tot het zenden van hulptroepen naar Texas was aangezocht.

Drie Texiaansche officieren, *Miller*, *Teal* en *Carnes*, welke naar Matamoros waren gezonden, om over de uitwisseling van krijgsgevangenen te handelen en aldaar verraderlijk waren opgehouden hadden aan hunne Regering geschreven, dat zij den oorlog krachtdadig moest voortzetten, zonder zich om hun lot te bekreunen, ofschoon zij eenen gewissen dood voor oogen zagen.

— Te Dewsbury, in Yorkshire, zijn dezer dagen drie werklieden in eene fabrijk in eenen grooten met kokend water gevulden ketel gevallen, en jammerlijk omgekomen; de eerste doordien hij wilde onderzoeken, of de pas gereinigde ketel goede werking deed, en de anderen ten gevolge van het hulpverleenen aan hunnen makker; de bodem van den ketel was van binnen met een roestverend middel bestreken geworden, welke verstikkende uitwasseming waarschijnlijk dit ongeluk heeft te weeg gebragt.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: 5 pct. gecons. 91¼; Ned. 2½ pct. 55⅝; ditto 5 pct. 104¼; Spanje 30⅜; Portugal 3 pct. 43⅛; Belg. 87½.

MILITAIRE WEELDE.

Een van de fraaiste regimenten, welke men immer gekend heeft, was tijdens de regering van Keizer *Alexander* het regiment huzaren der garde onder bevel van *Scherwertinskin*, de elegantste kolonel dien men konde aantreffen. De paarden waren *alle* hengsten en het schitterend zwart van hunnen huid maakte, bij de scharlakenroode, rijk met peluwerk versierde uniform een wonderschoon gezigt. De zadels en wapenen schitterden van goud. Behalve wat de staat hiertoe deverde, droeg *Scherwertinskin* jaarlijks nog 50,000 roebels voor zijn regiment bij. De officieren wedijverden met elkander in pracht en vaardigheid; er was geen kunster, wiens paard niet 2000 roebels had gekost. Een nog luisterrijker regiment maakten de garderidders uit, die *Paulf* had opgerigt. Alle gemene kavaleristen van dit korps waren Malthezer-ridders met groene uniform, een kuras van massief zilver en het kruis der orde *en relief* daarop. De officieren van dit regiment behoorden alle tot de voornaamste familien des lands. Hunne geheele uitrusting was met goud en edelgesteenten overdekt en bijreden alle op Arabische paarden, wier aanschaffing eene onmetelijke som had vereischt.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 22sten Augustus*.

TARWE. — Tot vorige koersen aan gebruikers van de hand gegaan 130, 131 ff. W. B. Roolsche *f* 247, 250; - 127 Houte ditto *f* 200; - 128 mindere ditto *f* 190; - 127 O. Rostocker *f* 196; - 130 Bovenlandsche *f* 202; - 128 Pruissische *f* 180; - 129 ditto *f* 178; - 127 Zeeuwsche dito *f* 180.

ROGGE. — Met weinig handel, doch de prijzen hielden zich staander 120 ff Rhijn. *f* 198; - 123 Z. Drentsche *f* 150; - 128 Noorder. *f* 150.

GARST. — In een doen: N. Zeeuwsche Winter *f* 126.

HAVER. — Als voren: 90, 91 ff. dikke *f* 82; - 70 Voer. *f* 69.

BOEKWEIT. — Slap: 120 ff Nijkerker *f* 150 ook-maat.

Ten AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *Augustus*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 5 pCt. 55⅛; ditto 5 pCt. 103, 102⅞; Kasbs. 24; 4 pCt. Ontv. Bijnd. 4⅝ pCt. 97⅝; ditto 3½ pCt. 80⅞; Handelm. 183, 182½; Obligs 85 £, 31; Uitgest. [illegible]; Dem. 10½; Diverde 14½; Metall. rob. ½; Braz. 87; Colombia 20; Indias 15⅝; Bank bl. Gr. 26½.

*** Heden verloste van eene *DOCHTER*, Vrouwe VAN BERGEIJK, geliefde Echtgenoot van

K. M. STORM DE GRAVE.

Ermelo, *Ridder van de Militaire Willems-Orde,*
21 Augustus 1836. *Rijmeester bij het Regim. Huzaren.*

*** Op den 19den Augustus 1836 is te Utrecht overleden, in den ouderdom van zijne *eenenzestigste* jaren, de Wel-Edel Gestr. Heer H. F. ERLILINCK, gepens. Kapitein.

Eenige Kennisgeving.

*** Degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van den Heer EPHRAIM COMAN SCHERPINGH, in leven gepensioneerd Kapitein, overleden te Bergen-op-Zoom den 26 Junij 1836, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen voor den *eersten September* aanstaande, en zich daartoe te addresseren aan den Heer J. DRABBE te Bergen-op-Zoom.

*** ZES METSELAARS-KNECHTS hun vak goed kennende en aan den Helder werk begerende, tegen een loon van TWEE GULDEN daags en te gemoetkoming van reiskosten, adresseren zich bij den Heer C. DE LAAT, te Tilburg.

Door den Notaris BOONZAJER, residerende te Gorinchem, zullen in *den Doelen*, aldaar, op Maandag den 29sten Augustus 1836, des namiddags ten drie ure, ter Inzetting, en op Maandag den 5den September 1836, ten ure als voren, ter finale Verkooping, in het openbaar worden opgeveild:

Een hecht, sterk en zeer wel ter neering staande WOONHUIS en WINKELHUIS, te Gorinchem, aan de noordzijde van de Grotestraat, ter plaatse alwaar wekelijks de Markten worden gehouden, alsmede den daarbij behoorenden APOTHEEK en INGEBRUIKEN; zoo afzonderlijk, als gecombineerd. Alles meerdere aan den Heer Apothekar J. A. VAN SON, die zulks te gebruiken.

Nadere onderrigting te bekomen bij den genoemden Notaris.

*** Uit de Hand wordt ter Verkoop aangeboden, een extra schoon en sterk, van Mahonihout gemaakte BILLARD met dezelver toebehooren. Te bevragen bij LAMBERTUS DE WIJS, Koopman op het Gorik te Tilburg.

*** Bij J. BELINFANTE, Boekhandelaar te 's Gravenhage, ziet het licht:

STAATS- EN AARDRIJKSKUNDIGE SCHETS VAN HET KONINGRIJK SPANJE, vervolgd naar het Fransch van den Baron DE LA MOTTE. Derde geheele, zeer kompressie gedrukt. Prijs *f* 1,20.

Bij de *gewigtige gebeurtenissen*, welken *Spanje* sinds de laatste jaren weder het *toonneel* is, zal dit geschrift, bestemd om dit te dragen tot het verspreiden van reeds bepaalde dit land, dezelfs vroegere lotgevallen, en tegenwoordigen staat, ook in ons Vaderland, niet onwelkom zijn. Dit zamengevoegde behelst een geschiedkundig overzigt van de vroegste tijden af, en inzonderheid van de gebeurtenissen der laatste jaren in Spanje, tot den dag toegewerkt.

Bij BROESE & COMP., *te Breda, zijn de volgende*

NIEUWE WERKEN *voorhanden*:

I. — *de Chateaubriand*, Le Paradis perdu de *Milton*; traduction nouvelle, 2 vol. . . . . *f* 2,40.

II. ——— Essai sur la littérature anglaise et considérations sur le génie des hommes, des temps et des révolutions, 2 Vol. . . . . » 2,40.

III. *de Balzac*, Le Lys dans la vallée, 2 vol. . . . » 1,60.

IV. ——— La Canne, par Mad. *Emile de Girardin*. » 0,80.

V. *Raymond*, Soirées à Corbeil, 2 vol. . . . . » 1,60.

VI. *Hippolyte Lucas*, Caractères et portraits de femmes, 2 vol. . . . . » 1,60.

VII. *Larquinet*, Etudes d'histoire et de philosophie, 2 vol. » 3,—

VIII. LE MUSEUM LITTERAIRE, Collection des meilleurs ouvrages de la littérature française;

à 15 CENTS le Volume.

Ouvrages en vente,

a) Les mauvais garçons par *Jacob* 2 vol.; b) Le dernier des Nevil par *Balzac* 2 vol.; c) Adolphe par *A. de Lamartine*; d) Scènes de la vie espagnole par *Mérimée* 2 vol.; e) Simon par *Sand* 1 vol.; f) La Salon de Lady Betty 2 vol.; g) Souvenirs des deux Cadavres 3 vol.

Tevens staat in Voorgemelden de Intekening open op de

OEUVRES COMPLETES de *Lamartine*, 1 vol.; idem *Victor Hugo*, 2 vol.; idem de *Balzac*, 5 vol.

LA HISTOIRE DE FRANCE, par *Bigbop*, 1 vol., formant un gros volume in 8, fort beau colonne, papier vélin.

Prix *f* 7,— le volume.

De Voorgemelden en hunne Correspondenten is verkrijgbaar:

Classiques Français.

PRECEDES DE NOTICES

PAR M. AUGER,

De l'Académie Française

EDITION STEREOTYPE D'APRES LE PROCEDE DE FIRMIN DIDOT.

Voor den geringen prijs van 30 *Centsiades deel*

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.